

**"Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы шартты бекіту туралы"
Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы**

Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы 2001 жылғы 25 қаңтар N 132

Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етеді:

1. "Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы шартты бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілсін.
2. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі

Жоба

Қазақстан Республикасының Заңы

Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы
шартты бекіту туралы

2000 жылғы 10 қазанда Астана қаласында жасалған Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы шарт бекітілсін.

Қазақстан Республикасының
Президенті

Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы
ШАРТ

Бұдан әрі Уағдаласушы Тараптар деп аталатын Беларусь Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы және Тәжікстан Республикасы,

өз халықтарының тұрмыс деңгейін арттыру үшін экономикалық әлеуеттерін тиімді пайдаланатын жағдайда жүргізілетін әлеуметтік-экономикалық жаңартуларды келісу арқылы өздерінің серпінді түрде дамуын қамтамасыз етуге ұмтыла отырып, өзара интеграция процестерін дамыту және түрлі салалардағы ынтымақтастықты тереңдету мақсатында өзара іс-қимылдың тиімділігін арттыруға бекем бел байлап, әлемдік экономика мен халықаралық сауда жүйесіне кірігу кезінде көзқарастарды үйлестіру қажеттігін пайымдай отырып,

1995 жылғы 6 қаңтардағы Ресей Федерациясы мен Беларусь Республикасы арасындағы Кеден одағы туралы келісімге, 1995 жылғы 20 қаңтардағы Кеден одағы туралы келісімге, 1996 жылғы 29 наурыздағы Экономикалық және гуманитарлық салалардағы интеграцияны тереңдету туралы шартқа P991395_ және 1999 жылғы 26 ақпандағы Кеден одағы мен Біртұтас экономикалық кеңістік туралы P010317_ шартқа сәйкес өздері қабылдаған міндеттемелерді толық деңгейде орындауға дайын екендіктерін білдіре отырып,

Біріккен Ұлттар Ұйымы жарғысының қағидаттарына, сондай-ақ халықаралық құқықтың жалпы жұрт таныған қағидаттары мен нормаларына өздерінің адалдықтарын қ у а т т а й о т ы р ы п , төмендегілер туралы уағдаласты:

1-бап

Халықаралық ұйымды құру

Осымен Уағдаласушы Тараптар "Еуразиялық экономикалық қоғамдастығы" халықаралық ұйымын (бұдан әрі - ЕурАзЭҚ немесе Қоғамдастық) құрады.

ЕурАзЭҚ-тың осы Шарттың ережелеріне сәйкес Уағдаласушы тараптар оған өз еріктерімен берген өкілеттіктері болады. Уағдаласушы Тараптар халықаралық құқықтың егеменді және тең құқықты субъектілері болып қалады.

2-бап

Мақсаттары мен міндеттері

ЕурАзЭҚ Кеден Одағы Біртұтас экономикалық кеңістікті Уағдаласушы Тараптардың қалыптастыру процесін тиімділікпен ілгерілету, сондай-ақ жоғарыда аталған Кеден одағы туралы келісімде, Экономикалық және гуманитарлық салалардағы интеграцияны тереңдету туралы шартта және Кеден одағы мен Біртұтас экономикалық кеңістік туралы шартта белгіленген басқа да мақсаттар мен міндеттерді осы аталған құжаттарда белгіленген кезеңдерге сәйкес іске асыру үшін құрылады.

Уағдаласушы Тараптардың бұрын өзара жасаған шарттары, сондай-ақ интеграцияны басқару органдарының шешімдері осы Шартқа қайшы келмейтін бөлігінде қолданыста болуын жалғастырады.

3-бап

Органдар

Уағдаласушы Тараптардың бұрын құрған интеграцияны басқару органдарымен сабақтастықты қамтамасыз ете отырып, осы Шарттың мақсаттары мен міндеттерін орындау үшін ЕурАзЭҚ шеңберінде:

Мемлекетаралық Кеңес (Мемаралықкеңес);

Интеграциялық комитет;

Парламентаралық Қауымдастық (ПАҚ);

Қоғамдастық Соты жұмыс істейтін болады.

Мемаралықкеңес 1996 жылғы 29 наурыздағы Экономикалық және гуманитарлық салалардағы интеграцияны тереңдету туралы шартпен және 1999 жылғы 26 ақпандағы Кеден одағы мен Біртұтас экономикалық кеңістік туралы шартпен құрылған интеграциялық басқару органдарының қызметін тоқтату туралы шешімді қабылдайды.

4-бап

Төрағалық ету

Мемлекетаралық Кеңес пен Интеграциялық Комитетте төрағалық етуді орыс әліппесінің тәртібімен Қоғамдастыққа мүше әрбір мемлекет бір жыл бойы алма-кезек жүзеге асыратын болады.

Қоғамдастықтың басқа да органдарында төрағалық ету тәртібі тиісті ережелермен белгіленеді.

5-бап

Мемлекетаралық Кеңес

Мемлекетаралық Кеңес ЕурАзЭҚ-тың жоғары органы болып табылады. Оның құрамында Уағдаласушы Тараптар мемлекеттерінің басшылары және үкіметтерінің басшылары кіреді.

Мемаралықкеңес қатысушы мемлекеттердің ортақ мүдделеріне байланысты Қоғамдастықтың қағидатты мәселелерін қарайды, интеграцияны дамытудың стратегиясын, бағыты мен келешегін белгілейді және ЕурАзЭҚ-тың мақсаттары мен міндеттерін іске асыруға бағытталған шешімдер қабылдайды.

Мемлекетаралық Кеңес Интеграциялық Комитетке тапсырмалар береді, Парламентаралық Қауымдастыққа сұрау салады және ұсыныстар жасайды, Қоғамдастық Сотына сұрау салады.

Мемаралықкеңес өзінің шешімдерімен Қоғамдастықтың қосымша органдарын құра алады.

Мемаралықкеңес жылына кем дегенде бір рет мемлекет басшылары деңгейінде және жылына кем дегенде екі рет үкімет басшылары деңгейінде бас қосады. Мәжіліс Мемаралықкеңесте төрағалық ететін Уағдаласушы Тарап өкілінің басшылығымен өткізіледі.

Мемаралықкеңес жұмысының функциялары мен тәртібі ЕурАзЭҚ-қа қатысушы мемлекеттердің басшылары деңгейінде Мемаралықкеңес бекітетін Ережемен белгіленеді.

6-бап

Интеграциялық Комитет

Интеграциялық Комитет ЕурАзЭҚ-тың тұрақты жұмыс істейтін органы болып т а б ы л а д ы .

1. Интеграциялық Комитеттің негізгі міндеттері:

ЕурАзЭҚ органдарының өзара іс-қимылын қамтамасыз ету;
Мемаралықкеңес мәжілістерінің күн тәртібі және оларды өткізудің деңгейі жөнінде ұсыныстар, сондай-ақ шешімдердің және құжаттардың жобаларын әзірлеу;
ЕурАзЭҚ-тың бюджетін қалыптастыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу және оның о р ы н д а л у ы н а б а қ ы л а у ж а с а у ;

Мемаралықкеңес қабылдаған шешімдерді іске асыруға бақылау жасау;

Интеграциялық Комитет өзінің міндеттерін орындау мақсатында:

Осы Шартта белгіленген, сондай-ақ оған Мемлекетаралық Кеңес берген өкілеттіктер шегінде шешімдер қабылдайды;

жыл сайын Қоғамдастықтағы істің жай-күйі және оның мақсаттары мен міндеттерін іске асырудың барысы туралы баяндаманы, өзінің қызметі туралы, сондай-ақ ЕурАзЭҚ бюджетінің орындалуы туралы есепті Мемаралықкеңеске ұсынады;

Қоғамдастықтың мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған шараларды, оның ішінде тиісті шарттардың жасалуын әрі Уағдаласушы Тараптардың нақты мәселелер бойынша бірыңғай саясат жүргізуін қарайды және тиісті ұсыныстар әзірлейді;

Мемаралықкеңеске ұсыныстар жасауына, Парламентаралық Қауымдастыққа және Уағдаласушы Тараптар үкіметтеріне ұсыныстар айтып, сұрау салуына, Қоғамдастық Сотына сұрау салуына құқығы бар.

2. Интеграциялық Комитет құрамына Уағдаласушы Тараптар үкіметтері басшыларының орынбасарлары кіреді. Интеграциялық Комитеттің Төрағасы Мемаралықкеңестің мәжілістеріне қатысады.

Интеграциялық Комитеттің мәжілісі кем дегенде үш айда бір рет өткізіледі.

Интеграциялық Комитет мәжілістерінің арасындағы кезеңде Қоғамдастықтың ағымдағы жұмысын қатысушы мемлекеттер басшылары тағайындайтын, ЕурАзЭҚ жанындағы Уағдаласушы Тараптардың Тұрақты өкілдерінің (Тұрақөкілдер) комиссиясы қамтамасыз етеді.

3. Мемлекетаралық Кеңес пен Интеграциялық Комитеттің жұмысын ұйымдастыру және оларды ақпараттық-техникалық тұрғыдан қамтамасыз ету Интеграциялық Комитеттің Хатшылығына (Хатшылық) жүктеледі.

Хатшылықты Интеграциялық Комитеттің ұсынысы бойынша Мемлекетаралық Кеңес үш жыл мерзімге тағайындайтын Бас хатшы басқарады.

Бас хатшы Қоғамдастықтың жоғары әкімшілік лауазымды тұлғасы болып табылады және Мемлекетаралық Кеңес пен Интеграциялық Комитеттің мәжілістеріне қатысады.

Хатшылық Уағдаласушы Тараптардың Қоғамдастық бюджетіндегі үлестік жарналарының ескерілуімен квоталық негізде мүше мемлекеттер азаматтарының қатарынан және келісім-шарт бойынша жұмысқа алынатын адамдардан қалыптасады.

Бас хатшы мен Хатшылық персоналы қызметтік міндеттемелерін орындау кезінде Қоғамдастық үшін бөгде болып табылатын қандай да болсын Уағдаласушы Тараптар немесе билік орнынан нұсқаулар сұрауға немесе алуға тиісті емес. ЕурАзЭҚ алдында ғана жауапты халықаралық лауазымды тұлғалар ретіндегі жағдайына ықпал етуі мүмкін кез келген іс-қимылдардан олар бас тартуы тиіс.

Уағдаласушы Тараптар Бас хатшы мен Хатшылық персоналының халықаралық сипаттағы міндеттемелерін құрмет тұтуға және олардың қызметтік міндеттемелері орындалуының кезінде оларға ықпал жасауға әрекеттенбеуге міндетті.

Интеграциялық Комитеттің функциялары мен жұмысының тәртібі Мемлекетаралық Кеңес бекітетін Ережеде белгіленеді.

7-бап

Парламентаралық Қауымдастық

Парламентаралық Қауымдастық Уағдаласушы Тараптардың ұлттық заңнамаларын үйлестіру (жақындастыру, бірегейлендіру) және оларды Қоғамдастық міндеттемелерін іске асыру мақсатында ЕурАзЭҚ шеңберінде жасасқан шарттарға сәйкес келтіру мәселелерін қарастыратын ЕурАзЭҚ шеңберіндегі парламенттік ынтымақтастық о р г а н ы б о л ы п т а б ы л а д ы .

Парламентаралық Қауымдастық Уағдаласушы Тараптардың парламенттерінен жіберілетін парламентарийлерден құрылады.

Парламентаралық Қауымдастық өз өкілеттігінің шегінде:

- Мемаралықкеңестің қарауына жататын құқықтық қатынастардың негізгі салаларындағы заңнамалардың Негіздерін әзірлейді;
- олардың негізінде ұлттық заңнамалардың актілері әзірленетін үлгілі жобаларды қабылдайды;
- Мемаралықкеңеске ұсыныстармен, Интеграциялық комитетке және Уағдаласушы Тараптардың парламенттеріне сұрау салулармен және

ұсыныстармен, Қоғамдастық Сотына сұрау салулармен шыға алады.

Мемлекетаралық Кеңес Парламентаралық Қауымдастық туралы ережені бекітеді.

8-бап Қоғамдастық Соты

Қоғамдастық Соты Уағдаласушы Тараптардың осы Шартты және Қоғамдастық шеңберінде қолданылып жүрген басқа да шарттарды, сондай-ақ ЕурАзЭҚ органдары қабылдайтын шешімдерді бірыңғай қолданылуын қамтамасыз етеді.

Қоғамдастық Соты ЕурАзЭҚ органдарының шешімдерін және Қоғамдастық шеңберінде қолданылып жүрген шарттардың ережелерін іске асыру мәселелері бойынша Уағдаласушы Тараптардың арасында туындайтын экономикалық сипаттағы дауларды да қарастырады, олар бойынша түсіндірулер, сондай-ақ қорытындылар береді.

Қоғамдастық Соты әр Уағдаласушы Тараптың көп дегенде екі өкілінен тұратын Уағдаласушы Тараптардың өкілдерінен құрылады. Парламентаралық Қауымдастық судьяларды Мемлекетаралық Кеңестің ұсынуымен алты жыл мерзімге тағайындайды.

Қоғамдастық Соты іс-әрекетінің ұйымдастырылуы мен тәртібі оның Мемаралықкеңеспен бекітілетін Статутында белгіленеді.

9-бап

Мүшелік

ЕурАзЭҚ-қы мүшелікке қабылдау осы Шарттан және басқа да Мемлекетаралық Кеңестің шешімімен белгіленетін тізім бойынша Қоғамдастық шеңберінде қолданылып жүрген шарттардан туындайтын міндеттемелерді өзіне алатын және ЕурАзЭҚ мүшелерінің пікірінше, осы міндеттемелерді орындай алатын және орындауға ниет білдірген барлық мемлекеттерге ашық.

Кез келген Уағдаласушы Тарап ЕурАзЭҚ-тың құрамынан Қоғамдастықтың және оның мүшелерінің алдында өзінің міндеттемелерін алдын-ала реттей отырып және Интеграциялық Комитетке осы Шарттан шығу туралы ресми хабарламаны шығу

күнінен кемінде он екі ай бұрын жібере отырып, шығуға құқылы. Егер хабарлама Қоғамдастықтың келесі бюджеттік жылға арналған бюджетін қабылдаудан бұрын жіберілсе, мүшелікті тоқтату ағымдағы бюджет жылында жүзеге асады. Егер хабарлама Қоғамдастықтың келесі бюджеттік жылға арналған бюджетін қабылдаудан кейін жіберілсе, онда мүшелікті тоқтату келесі бюджет жылында жүзеге асады.

Осы шарттың және/немесе Қоғамдастық шеңберінде қолданылып жүрген шарттардың ережелерін өрескел бұзып отырған Уағдаласушы Тараптың ЕурАзЭҚ органдарының жұмысына қатысуы Мемаралықкеңестің шешімімен тоқтатылуы мүмкін . Егер бұл Уағдаласушы Тарап өзінің міндеттемелерін бұзуды жалғастырып отырса, Мемаралықкеңес өзі белгілейтін күннен бастап оны Қоғамдастықтан шығару туралы ш е ш і м қ а б ы л д а й а л а д ы .

10-бап

Байқаушылар

ЕурАзЭҚ жанындағы байқаушының мәртебесі кез келген мемлекетке немесе халықаралық мемлекетаралық (үкіметаралық) ұйымға тиісті өтініші түскен жағдайда б е р і л у і м ү м к і н .

Байқаушының мәртебесін беру, тоқтату немесе жою туралы шешімді Мемлекетаралық Кеңес қабылдайды.

11-бап

Құқық қабілеттілігі

ЕурАзЭҚ әр Уағдаласушы Тараптың аумағында өзінің мақсаттары мен міндеттерін орындауға қажетті құқық қабілеттілігін пайдаланады.

ЕурАзЭҚ мемлекеттермен және халықаралық ұйымдармен қарым-қатынастар орната және олармен шарттар жасаса алады.

ЕурАзЭҚ заңды тұлға және өз мақсаттары мен міндеттерін іске асыру үшін, атап

а й т қ а н д а :

- ш а р т т а р ж а с а с у ;
- м ү л і к с а т ы п а л у ж ә н е о ғ а н б и л і к е т у ;
- с о т т а с ө з с ө й л е у ;
- ш о т т а р а ш у ж ә н е в а л ю т а м е н , к ү н д ы қ а ғ а з д а р м е н о п е р а ц и я л а р ж ү р г і з у к ү қ ы қ т а р ы н п а й д а л а н а д ы .

12-бап

Органдардың тұрғылықты жері

Интеграциялық Комитеттің тұрғылықты жері Алматы қаласы (Қазақстан Республикасы) және Мәскеу қаласы (Ресей Федерациясы) болып табылады.

Парламентаралық Қауымдастықтың тұрғылықты жері Санкт-Петербург қаласы (Ресей Федерациясы) болып табылады.

Қоғамдастық Сотының тұрғылықты жері Минск қаласы (Беларусь Республикасы) болып табылады.

Мемлекетаралық Кеңестің шешімі бойынша Қоғамдастыққа мүше мемлекеттерде Интеграциялық Комитеттің өкілдіктері ашылуы мүмкін.

13-бап

Шешімді қабылдаудың тәртібі

Мемлекетаралық Кеңес "мүдделі Уағдаласушы Тараптың дауысын алып тастағандағы мәміле" қағидаты бойынша қабылданатын мүшелікті тоқтату туралы немесе Қауымдастықтан шығару туралы шешімдерді қоспағанда, барлық шешімдерді мәмілемен қабылдайды.

Интеграциялық Комитетте шешімдер 2/3 көпшілік дауыспен қабылданады. Егер шешімдерді қабылдауға Уағдаласушы Тараптардың төртеуі дауыс берсе, бірақ сонымен бірге ол 2/3 көпшілік дауысты жинамаған жағдайда мәселе Мемаралықкеңестің қарауына жіберіледі. Әрбір Уағдаласушы Тараптар

дауыстарының саны оның Қоғамдастық бюджетіндегі жарнасына сәйкес келеді және:

Беларусь Республикасы - 20 дауысты;
Қазақстан Республикасы - 20 дауысты;
Қырғыз Республикасы - 10 дауысты;
Ресей Федерациясы - 40 дауысты;
Тәжік Республикасы - 10 дауысты құрайды.

14-бап Шешімнің орындалуы

ЕурАзЭҚ органдарының шешімдерін Уағдаласушы Тараптар ұлттық заңнамаларға сәйкес қажетті ұлттық нормативтік-құқықтық актілерді қабылдау арқылы орындайды.

Осы Шартты, Қоғамдастық шеңберінде қолданылып жүрген басқа да шарттарды және ЕурАзЭҚ органдарының шешімдерін іске асыру бойынша Уағдаласушы Тараптардың міндеттемелерінің орындалуына бақылау жасауды Қоғамдастықтың органдары өздерінің құзыреттері шегінде жүзеге асырады.

15-бап Қаржыландыру

ЕурАзЭҚ органдарының қызметін қаржыландыру Қоғамдастықтың бюджеті есебінен жүзеге асырылады.

Интеграциялық Комитет мүше мемлекеттердің келісімі бойынша әрбір бюджеттік жылға Қоғамдастықтың бюджетін жасайды және оны Мемаралық кеңес бекітеді.

Қоғамдастықтың бюджетінде тапшылық болуы мүмкін емес.

Қоғамдастықтың бюджеті Тараптардың үлестік жарналары есебінен мынадай шәкілге (шкала) сәйкес құрылады:

Беларусь Республикасы - 20 %;
Қазақстан Республикасы - 20 %;
Қырғыз Республикасы - 10 %;
Ресей Федерациясы - 40 %;
Тәжік Республикасы - 10 %.

Қоғамдастық бюджетінің қаражаты:

ЕурАзЭҚ органдарының қызметін қаржыландыруға;
Қоғамдастық шеңберінде өтетін Уағдаласушы Тараптардың бірлескен іс-шараларын қаржыландыруға;
осы Шарттың ережелеріне қайшы келмейтін басқа да мақсаттарға бағытталады.

Егер Уағдаласушы Тараптардың біреуінің ЕурАзЭҚ бюджетінің алдындағы қарызы оның жылдық үлестік жарнасының баламалық сомасынан асқан жағдайда ол қарызын толықтай өтегенге дейін Қоғамдастық органдарында дауыс беру құқынан айырылады. Оның тиістілігіндегі дауыс қалған Уағдаласушы Тараптар арасында олардың Қауымдастық бюджетіндегі жарналарына тепе-тең бөлінеді.

16-бап

Артықшылықтар мен иммунитеттер

Қоғамдастық пен оның лауазымды тұлғалары осы Шартта және ЕурАзЭҚ шеңберінде қолданылып жүрген шарттарда көзделген функцияларды орындау және мақсаттарға жету үшін қажетті артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланады.

Қоғамдастық пен оның лауазымды тұлғаларының, Интеграциялық Комитеттің Хатшылығы мен Өкілдіктерінің, сондай-ақ Қоғамдастық жанындағы Уағдаласушы Тараптардың Тұрақты Өкілдіктерінің персоналдарының артықшылықтары мен иммунитеттерінің көлемі жекелеген құжаттармен анықталады.

17-бап

Жұмыс тілі

ЕурАзЭҚ-тың жұмыс тілі орыс тілі болып табылады.

18-бап

Қолданыста болу мерзімі және күшіне енуі

Осы Шарт белгісіз мерзімге жасалады.

Осы Шарт Уағдаласушы Тараптардың бекітуіне жатады және депозитарийі болып табылатын Интеграциялық Комитетке оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдердің орындалуы туралы соңғы хабарламаны берген күнінен бастап күшіне енеді.

Тараптар қажет болған жағдайда өздерінің ұлттық заңнамаларын осы Шарттың ережелеріне сәйкес келтіреді.

19-бап

Өзгерістер мен толықтырулар

Осы Шартқа өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін, оларды Уағдаласушы Тараптар осы Келісімнің ажырамас бөлігі болып табылатын жеке хаттамамен ресімдейді.

20-бап

Тіркеу

Осы Шарт БҰҰ Жарғысының 102-бабына сәйкес Біріккен Ұлттар Ұйымының Хатшылығында тіркелуге жатады.

Астана қаласында 2000 жылғы "___" қазанда беларусь, қазақ, қырғыз, орыс және тәжік тілдерінде бір дана болып жасалды және де барлық мәтіндердің күші бірдей. Осы Шарттың мәтіні бойынша келіспеушіліктер туындаған жағдайда Уағдаласушы Тараптар орыс тіліндегі мәтінді пайдаланатын болады.

Шарттың түпнұсқалық данасы оның куәландырылған көшірмесін әрбір Уағдаласушы Тарапқа жіберетін Интеграциялық Комитетте сақталады.

Беларусь Республикасы үшін
Қазақстан Республикасы үшін
Қырғыз Республикасы үшін
Ресей Республикасы үшін
Тәжікстан Республикасы үшін

Мамандар:

Багарова Ж.А.

Қасымбеков Б.А.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК